

spojena s vlastnictvím domu — nemohli ji zanedbatí a padl by důvod závazku k náhradě škody z jeho vadností. Soud první stolice zjistil, že roku 1896 a vůbec v době předválečné v Ústí nad Labem chodníky zřizovala obec na vlastní účet a objednávku; v tomto zjištění zřejmě jest obsaženo i zjištění, že se tak stalo i v souzeném případě, ač to soud procesní výslovně nezjistil. Zjištění to však žalující strana svým odvoláním napadla, soud odvolací se však důsledkem svého právního názoru s odvoláním v tomto směru nezabýval a zjištění to nepřezkoumal. Proto bylo rozhodnuto, jak shora uvedeno.

Čís. 11530.

Železniční přepravní řád (vládní nařízení ze dne 17. července 1928, čís. 144 sb. z. a n.).

K zachování dodací lhůty se vyžaduje nejen, by zboží ve lhůtě do stanice došlo, nýbrž i, by, a to rovněž ve lhůtě, byl příjemce o příchodu zpraven a zboží k odběru bylo přichystáno. Tím, že železnice dbá předpisu čl. 66 § 2, nesprošťuje se ručení za překročení dodací lhůty.

(Rozh. ze dne 2. dubna 1932, R I 49/32.)

Žalující firma domáhala se na železnici náhrady škody pro překročení dodací lhůty. Procesní soud první stolice žalobu zamítl. Odvolací soud zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvnímu soudu, by ji, vyčkaje pravomoci, znovu projednal a rozhodl. Důvody: Odvolatelka domáhá se žalobou náhrady podle čl. 95 § 4 žel. př. ř. škody ve výši dovozného. Podmínkou takovéto žaloby jest, by na straně žalované bylo překročení dodací lhůty a na straně žalující jest, by dokázala, že jí vznikla z překročení dodací lhůty škoda na zboží. Prvý soud, vycházeje s nesporných okolností, že vagon čís. 167591 byl k dopravě podán v S. dne 6. září 1930 o 15té hodině, dále že vzdálenost S. od stanice určení jest 164 km do K., má podle čl. 55 ž. dopr. ř. za to, že dodací lhůta v souzeném případě překročena nebyla, ježto vagon byl navěštěn dne 15. září v 8 hodin a předchozí den byl dnem svátečním. Právní posouzení v tomto směru není správné. Neboť podle čl. 55 § 6 jest dodací lhůta zachována, bylo-li zboží před jejím uplynutím příjemci dovezeno, u zboží, které není podle ustanovení železnice určení nebo záповědi příjemcovy dováženo, je dodací lhůta zachována, byl-li příjemce před jejím uplynutím o příchodu zboží zpraven (čl. 66 § 3) a bylo-li zboží přichystáno k odběru. Z výpovědi Josefa H-a vychází na jevo, že vůz čís. 167591 dojel do stanice určení K. dne 13. září 1931 v sobotu v 21 hodin, tato sobota byla posledním dnem dodací lhůty, vagon přistaven na překladiště dne 14. září a navěštěn 15. září v 8 hod. Žalovaná strana ani netvrdí, že žalobce před uplynutím dodací lhůty o příchodu zboží zpravila, přichystání vozu k odběru dne 14. září a navěštění dne 15. září spadá již do doby po uplynutí doby dodací. Neboť neděle, zasvěcený svátek a památný den má význam a prodlu-

žuje dodací lhůtu jen, když připadne na poslední její den (čl. 55 § 8 žel. př. ř.), čehož však v souzeném případě nebylo, ježto posledním dodacím dnem byla sobota, všední den, a před jejím uplynutím nebyla učiněna opatření podle čl. 55 § 6, by dodací lhůta byla zachována. Překročení dodací lhůty byla si dráha vědoma a jistě jen s ohledem na to uhradila žalobkyni před sporem dobrovolně Kč 265.—, což odpovídá 2/10% dovozného ze sporného vagonu a předpisu čl. 95 § 3 žel. přepr. ř.; že se výplata stala omylem, jest pravdě nepodobné, ana se stala po reklamaci škody a zajisté po zevrubném šetření úředním. Jestliže u zboží přepravovaného nastala pro odesílatele škoda z důvodů překročení dodací lhůty, ač pro to měl provedené důkazy, měl patrně za to, že toho není potřebí, ježto podle jeho názoru byl tu vyvíňovací důvod pro dráhu ve smyslu čl. 89 § 5 žel. přepr. ř. Ve smyslu tohoto předpisu totiž dráha neručí za překročení dodací lhůty u zboží, dokáže-li, že bylo způsobeno okolnostmi, které nemohla odvrátiti a které zdolati nebylo v její moci. Prvý soud spokojil se v tom směru důkazem listinným a dospěl k závěru, že porušení táhla jest okolností, kterou železnice nemohla odvrátiti a zdolati. Tím však podle názoru odvolacího soudu není opodstatněn zákonný předpoklad toho, co železnice podle cit. čl. 89 § 5 má dokázati. Dle přílohy 3 je zpráva dopravního úřadu ze dne 10. října 1930 o tom, že vůz čís. 167591 byl ve V. odstaven se správkovým táhlem a po opravě dne 12. září odeslán dále; tím však ještě není podán důkaz o tom, zda dráha nemohla poškození táhla odvrátiti pokud se týče zdolati opravou v kratší lhůtě. V tom směru bude nutno, by první soud, bera zřetel k předpisu § 182 c. ř. s. hleděl dotázkami na žalovaném získati objasnění, a po případě nabízené důkazy o tom, v jakém stavu bylo táhlo u vozu čís. 167591 před výpravou vozu z S., byl-li vůz odborně prohlížen před odchodem či byl-li již kdy opravován a kontrolován, a zachovala-li dráha při expedici vozu péči řádného povozníka (čl. 282, 397, 399 obch. zák., čl. 101 § 1 žel. přepr. ř.). Dále nechť též vysvětlí a nabídne důkazy o tom, proč oprava táhla trvala šest dnů a proč nebylo lze opravu tu zdolati v kratší době bez porušení dodací lhůty, pokud se týče, proč nebylo učiněno opatření přeložením zboží z vadného vagonu do vozu bezvadného, čímž snadno bylo lze předejiti překročení dodací lhůty. Teprve po řádném zjištění těchto okolností, ohledně nichž břemeno připadá žalované podle čl. 89 § 5 žel. přepr. ř., bude moci teprve soud posouditi, zda bylo v moci dráhy odvrátiti neb zdolati překážku, jež zavinila překročení dodací lhůty čili nic. Bylo-li lze ji odvrátiti (zdolati), bude nutno vyřešiti otázku o škodě z překročení dodací lhůty.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl rekursu.

D ů v o d y:

Podle čl. 55 § 6 žel. dopr. ř. je dodací lhůta zachována — jde-li o zboží, které není podle ustanovení železnice určení nebo podle zápovědi příjemcovy dováženo, a o takové zboží v souzeném případě jde, — bylo-li, a to před jejím uplynutím, zpravení příjemce o pří-

chodu zboží podle čl. 66 § 3 uskutečněno a zboží přichystáno k odběru. Čl. 55 § 6 žádá tedy k zachování dodací lhůty nejen, aby zboží ve lhůtě do stanice došlo, nýbrž i, by, a to rovněž ve lhůtě, byl příjemce o příchodu zpraven a zboží k odběru bylo přichystáno. Teprve tím, že vykonala železnice i tyto úkony ve lhůtě dodací, pokládá se nákladní smlouva za splněnou včas. Podle čl. 66 § 2 žel. přepr. ř. může sice, došlo-li zboží všedního dne po 16. hod. nebo v neděli, ve svátek nebo v památný den, podání zprávy o příchodu zboží býti žádáno až v 8 hod. nejbližšího dne všedního, avšak tím se dodací lhůta neprodlužuje a železnice se nemůže, když dodací lhůta mezi tím uplynula, dovolávati toho, že nebyla povinna dáti zprávu o příchodu zboží před uplynutím dodací lhůty, poněvadž zboží došlo poslední den až po 16. hod. To plyne zřejmě z doslovu čl. 55 § 6, který žádá zpravení příjemce před uplynutím lhůty bez výjimky, a dovolává se sice čl. 66 § 3 o tom, kdy se zpravení příjemce pokládá za uskutečněno, nikoliv však čl. 66 § 2. Tím, že železnice zachová předpis čl. 66 § 2, nesproštuje se tedy ručení za překročení dodací lhůty. Co se týče náhrady škody, má odvolací soud pravdu. Dráha musí dokázat, že nemohla škodu odvrátit bedlivostí řádného povozníka (sb. n. s. čís. 9052). Tento důkaz není ještě podán tím, že dokáže, že se táhlo porouchalo a že oprava trvala do 12. září 1930.

Čís. 11531.

Nejde o ušlý zisk (§ 1293 obč. zák.), nemůže-li poškozený následkem úrazu vykonávati práci, za niž mu nepříslušela ani smluvená ani přiměřená odměna.

(Rozh. ze dne 2. dubna 1932, R I 122/32.)

Žalobce se domáhal na elektrických podnicích náhrady škody z úrazu při dopravě elektrickou pouliční dráhou. Procesní soud první stolice žalobu zamítl. Odvolací soud zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvnímu soudu, by ji, vyčkaje pravomoci, znovu projednal a rozhodl.

Nejvyšší soud zrušil napadené usnesení a vrátil věc odvolacímu soudu, by o ní znovu rozhodl.

Důvody:

Žalobce žádá náhradu ušlého zisku, což odůvodňuje tím, že se následkem úrazu při dopravě elektrickou drahou zmenšila jeho tělesná způsobilost ochromením ruky, čímž mu bylo zabráněno, by jako dosud pomáhal svému zeti a své dceři při hospodářství, ve mlýně a na pile a nahrazoval tam sílu šafáře, a oceňuje škodu tu na 60.000 Kč. Sám však praví v přípravném spisu, že nešlo o smluvní poměr, že konal práce ty dobrovolně, že mohl počítati a přerušiti práci kdykoliv chtěl, že